

2^Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔ Αττικής (EL06)

Τα σημαντικότερα ζητήματα διαχείρισης των υδατικών πόρων στο Υδατικό Διαμέρισμα (ΥΔ) Αττικής (EL06) , είναι τα ακόλουθα:

1. **Η επιβάρυνση της ποιοτικής (χημικής) κατάστασης** όπως καταγράφηκε σε 6 ΥΥΣ και 2 υποσυστήματα, κυρίως λόγω έντονων ανθρωπογενών πιέσεων. Αφορά ΥΥΣ όπου αναπτύσσονται κύρια προσχωματικά πεδία με αυξημένη συγκέντρωση ρυπαντικών παραγόντων (βιομηχανία, γεωργία, αστικοποίηση). Τα δύο μεγαλύτερα νησιά του διαμερίσματος (Σαλαμίνα και Αίγινα) εντάσσονται στην κατηγορία αυτή. Ωστόσο σημαντικά σε έκταση ΥΥΣ του διαμερίσματος 06, με κακή ποιοτική κατάσταση, έχουν χαρακτηριστεί ως καλή ποσοτική κατάσταση (Λεκανοπέδιο Αττικής, Μεσογαίας). Τα προτεινόμενα μέτρα θα πρέπει να στοχεύουν πρωτευόντως στην ανακοπή περαιτέρω της επιδείνωσης και δευτερευόντως στην αποκατάσταση αυτών , δεδομένου ότι για αυτό απαιτείται μεγάλο χρονικό διάστημα εφαρμογής.
2. **Η επιβάρυνση της ποσοτικής κατάστασης** όπως καταγράφηκε σε 4 ΥΥΣ και 1 υποσύστημα, κυρίως λόγω έντονων ανθρωπογενών πιέσεων. Αφορά ΥΥΣ όπου αναπτύσσονται κυρίως εντός προσχωματικών πεδίων και οφείλονται σε μακροχρόνιες υπεραντλήσεις ποσοτήτων υπόγειων υδάτων από υδροληψίες. Το εν λόγω φαινόμενο παρατηρείται από την σταθερή τάσης μείωσης στην στάθμη των ρυθμιστικών αποθεμάτων και οδηγεί σε ποιοτική επιβάρυνση πχ φαινόμενο υφαλμύρισης λόγω γειτνίασης των εν λόγω ΥΥΣ με παράκτια υδατικά συστήματα (ενεργητική υφαλμύριση) . Τα προτεινόμενα μέτρα πρέπει να στοχεύουν στον περιορισμό φαινομένων υπεραντλήσης με απώτερο στόχο την μη περαιτέρω επιδείνωση της ποσοτικής κατάστασης.
3. **Η εντατικοποίηση της βιομηχανικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας** Το πρόγραμμα μέτρων χρήζει άμεσης επανεκτίμησης και αναθεώρησης για περισσότερο οργανωμένη διαχείριση των πιέσεων αυτών. Θετικό μέτρο προς την κατεύθυνση αυτή είναι η δημιουργία ηλεκτρονικού μητρώου για την καταγραφή του είδους των δυνητικών ρυπαντών και των ποσοτήτων που αποδεσμεύουν κάθε μορφής βιομηχανίες, μικρές μεγάλες, μεταποιητικές μονάδες τροφίμων, μέσα στα ΥΥΣ καθώς και στον αποδέκτη. Σε περιοχές με έντονη βιομηχανική δραστηριότητα θα πρέπει να εξετάζονται επιπλέον ειδικές παράμετροι όπως π.χ. πτηνικά & ολικοί υδρογονάνθρακες (πετροχημική βιομηχανία). Επίσης οι θέσεις των σημείων παρακολούθησης στην ως άνω περιοχή θα πρέπει να βρίσκονται σε κατάλληλη θέση ανάλογα με την υδραυλική κλίση του υπόγειου υδροφόρου (πχ κατάντη των βιομηχανιών) έτσι ώστε να παρακολουθείται τυχόν ρύπανση αυτού.
4. **Το πρόγραμμα διαχείρισης των λυμάτων** σε οικισμούς της Αττικής, μέσω των δομών ΕΕΛ παραμένει ακόμα ανολοκλήρωτο. Σε αυτό το πρόβλημα έρχεται προσθετικά η συνεχής και άναρχη ανάπτυξη παραθεριστικών οικισμών χωρίς την ανάπτυξη δομών κατάλληλης περιβαλλοντικής προστασία. Επίσης σημαντικό ζήτημα αποτελεί η πλημμελής προστασία των επιφανειακών υδατικών συστημάτων λόγω μη θεσμοθετημένων ορίων διάθεσης των επεξεργασμένων λυμάτων.
5. Η προτεραιοποίηση της μεθόδου επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων λυμάτων τόσο ως μέθοδο τεχνητού εμπλουτισμού υπόγειων υδροφορέων αλλά και ως πόρος ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί με στόχο την εξοικονόμηση αρδευτικού νερού. Η ολοκλήρωση της κατασκευής των ΕΕΛ συνεπάγεται την ταχεία αύξηση του αριθμού των συνδέσεων και συνακόλουθα τον προσδιορισμό των γεωργικών περιοχών που θα αξιοποιήσουν το νερό επαναχρησιμοποίησης.

6. Επικαιροποίηση μητρώου ρύπανσης με δυνητικές ρυπογόνες δραστηριότητες όπως ελαιουργία, νεκροταφεία, χώροι σταβλισμού ζώων (πχ ιππικοί όμιλοι), πτηνοτροφεία, θερμοκηπιακές μονάδες.
7. Χωρίς την ολοκλήρωση του Κτηματολογίου σε όλο το ΥΔ Αττικής, το καθεστώς καταγραφής των καλλιεργειών παραμένει προβληματικό, οπότε οι ελλιπείς πληροφορίες οδηγούν σε συμπληρωματικές ενέργειες για την καταγραφή ατομικών αρδευτικών υδροληψιών.
8. Η αδυναμία των Υπηρεσιών παροχής ύδατος (κυρίως όσο αφορά τους Δήμους) να παρέχουν αξιόπιστα και πλήρη στοιχεία για την οικονομική ανάλυση. Να εξεταστεί η πιθανότητα αναμόρφωσης του λογιστικού συστήματος των παρόχων τόσο για το διαχωρισμό των εσόδων νερού ανά χρήση, όσο και για τον υπολογισμό του περιβαλλοντικού κόστους και του κόστους πόρου.

Προσθετικά των υπαρχόντων της 1ης Αναθεώρησης, παρατηρήθηκαν ζητήματα διαχείρισης των υδατικών πόρων στο Υδατικό Διαμέρισμα (ΥΔ) Αττικής (EL06) και αναφέρονται ακολούθως:

1. Επιβάρυνση της ποιοτικής κατάστασης συγκεκριμένων ΥΥΣ κυρίως λόγω έντονων ανθρωπογενών παρεμβάσεων (γεωργία, βιομηχανία). Συγκεκριμένα:
 - i. Όπως προκύπτει, στα υποσυστήματα EL0600020 Δυτικών Γερανείων και EL0600090 Θριασίου Πεδίου έχουν διαπιστωθεί ή και αναφερθεί βάσει χημικών αναλύσεων που αποστέλλονται στην υπηρεσία μας αξιοσημείωτες υπερβάσεις στη συγκέντρωση του εξασθενούς χρωμίου στα υπόγεια νερά.
 - ii. Στην παραλιακή ζώνη Ελευσίνας (ΥΥΣ EL0600090) έχουν αναφερθεί δεδομένα για απορρύπανση από πετρελαιοειδή, στο πλαίσιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης.
 - iii. Στο υπόγειο υδατικό σύστημα της Λαυρεωτικής προτείνουμε να θεσμοθετηθεί σημείο παρακολούθησης εντός της μεταλλευτικής – βιομηχανικής ζώνης του Λαυρίου.

Τα ως άνω ή παρόμοια αυτών θα πρέπει να ληφθούν υπόψιν για την αξιολόγηση ή και την επιβολή τυχόν περιοριστικών μέτρων στις εν λόγω περιοχές, προβλέποντας παράλληλα συνέργειες και με άλλους συναρμόδιους φορείς (Περιφέρεια, ΥΠΕΝ).
2. Δημιουργία ηλεκτρονικής εφαρμογής για την συστηματική καταγραφή των επεισοδίων περιβαλλοντικής ρύπανσης, δίνοντας έτσι στη Διεύθυνση Υδάτων τη δυνατότητα τεκμηριωμένης γνωμοδότησης. Παράλληλα θα συμβάλλει στην οργανωμένη διαχείριση των πιέσεων που ασκούνται από τη βιομηχανική δραστηριότητα.

Στην ίδια κατεύθυνση είναι και η συγκέντρωση στοιχείων καθώς και η ανελλιπής ανατροφοδότηση της Διεύθυνσης Υδάτων από τους συνεργαζόμενους Δημόσιους φορείς (π.χ. Περιφέρεια, ΠΕ.ΧΩ, ΔΙ.ΠΑ, ΥΠΕΝ , κλπ.).

3. Αδυναμία υλοποίησης των μέτρων της 1ης Αναθεώρησης που αναλογούν στην Διεύθυνση Υδάτων εξαιτίας της έλλειψης πόρων από τους αρμόδιους φορείς χρηματοδότησης.
4. Ανεπαρκής κάλυψη των επιφανειακών υδατικών συστημάτων (παράκτια και ποτάμια υδατικά συστήματα) από σταθμούς παρακολούθησης με περιορισμένα δεδομένα οικολογικών και χημικών παραμέτρων.
5. Στις ζώνες προστασίας πόσιμου ύδατος, να προβλέπεται η παρακολούθηση μικροβιολογικών παραμέτρων όπως καθορίζονται στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο.